

Osnovna šola III

Murska Sobota

Trstenjakova ulica 73

9000 Murska Sobota

T 02 522 34 40

E o-3.ms@guest.arnes.si

PRAVILA ŠOLSKEGA REDA

Osnovna šola III Murska Sobota

Na podlagi 60. e člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06) je Svet zavoda Osnovne šole III Murska Sobota, dne 2. 10. 2017 sprejel

PRAVILA ŠOLSKEGA REDA na Osnovni šoli III Murska Sobota

1. člen (namen pravil)

Ta pravila natančneje opredeljujejo dolžnosti in odgovornosti učencev, načine zagotavljanja varnosti, pravila obnašanja in ravnanja, postopke in ukrepe v primeru kršitev pravil, organiziranost učencev, opravičevanje odsotnosti ter sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev.

2. člen (opredelitev pojmov)

- a. Učenec je spolno nevtralen izraz za udeleženca ali udeleženko v učnem procesu, ki obiskuje pouk na OŠ III Murska Sobota in ni delavec šole.
- b. Mlajši učenec je učenec, ki še ni dopolnil 14 let.
- c. Starejši učenec je učenec, ki je že dopolnil 14 let.
- d. Učenec s posebnimi potrebami je učenec z odločbo pristojne institucije, s katero so ugotovljene in opredeljene posebne potrebe tega učenca.
- e. Kršitev je vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju z veljavno zakonodajo, s temi pravili ali ostalimi akti šole.
- f. Postopek je proces, ki se začne z opredelitvijo kršitve oz. po nastanku drugih nepredvidenih situacij in se konča z vzgojnim ukrepom, ki je v skladu s temi pravili.
- g. Vzgojni ukrep je končni rezultat postopka, ki na zakonit in predvidljiv način določa odziv šole na ugotovljeno kršitev.

3. člen (dolžnosti in odgovornosti učenca)

Dolžnosti in odgovornosti učenca so, da:

- a. redno in točno obiskuje pouk in izbirne predmete ter ostale načrtovane aktivnosti;
- b. ravna v skladu s pravili šolskega in hišnega reda in v skladu z razrednimi pravili;
- c. spoštuje pravice drugih učencev in delavcev šole z upoštevanjem drugačnosti;

- d. se v šoli in izven šole spoštljivo vede do drugih;
- e. v šoli in izven nje skrbi za lastno zdravje in varnost ter ne ogroža zdravja in varnosti ter osebne integritete drugih učencev in delavcev šole;
- f. dolžnost vseh učencev šole je, da se v medsebojni komunikaciji ne poslužujejo kakršnihkoli oblik nasilja (verbalnega, fizičnega, psihičnega, spolnega). V primeru, ko učenci zaznajo kakršnokoli obliko nasilja, so le-to dolžni javiti dežurnemu učitelju ali drugim strokovnim delavcem šole;
- g. varuje in spoštljivo ravna s šolsko lastnino in lastnino ostalih učencev in delavcev šole;
- h. skrbno prinaša šolske potrebščine;
- i. sodeluje v šolskih aktivnostih;
- j. izpolnjuje svoje učne in druge obveznosti;
- k. sodeluje pri urejanju šolske okolice in prepoznavnosti šole;
- l. sodeluje pri dogovorjenih oblikah dežurstva učencev.

Učenec je odgovoren za dosledno izpolnjevanje svojih dolžnosti, zakonskih ter šolskih predpisov, vključno s temi pravili. V primeru neizpolnjevanja oz. kršitve zgoraj navedenih dolžnosti se zoper učenca ukrepa v skladu s pravilnikom.

4. člen (pravice učenca)

Pravice učenca so, da:

- a. obiskuje pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti;
- b. mu je v šoli zagotovljeno varno in spodbudno okolje;
- c. šola organizira življenje in delo s spoštovanjem vrednot in posebnosti različnih kultur;
- d. mu šola zagotovi enakopravno obravnavanje ne glede na spol, raso in etnično pripadnost, veroizpoved, socialni status družine in druge okoliščine;
- e. šola zagotovi varovanje njegovih osebnih podatkov v skladu z zakonom in splošnimi predpisi;
- f. učitelji in drugi delavci šole spoštujejo njegovo osebnost in individualnost ter njegovo človeško dostojanstvo in pravico do zasebnosti;
- g. se pri pouku upošteva njegova radovednost ter razvojne značilnosti, predznanje in individualne posebnosti;
- h. dobi o svojem delu sprotno in utemeljeno povratno informacijo;
- i. dobi pri svojem delu pomoč in podporo, če jo potrebuje;
- j. svoji razvojni stopnji primerno lahko sodeluje pri oblikovanju dnevov dejavnosti, ekskurzij, interesnih dejavnosti in prireditev šole;
- k. se lahko svobodno in brez negativnih posledic izreče o vseh vprašanih iz življenja in dela šole, ki ga zadevajo;
- l. se lahko vključi v delo oddelčne skupnosti učencev, skupnosti učencev šole in šolskega parlamenta učencev;
- m. sodeluje (npr. v smislu kritičnega prijatelja) pri ocenjevanju v skladu s Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja in glede na kriterije, s katerimi so seznanjeni pred začetkom ocenjevanja pri posameznih predmetih;
- n. sodeluje pri dogovorjenih skupnih akcijah;
- o. lahko na podlagi Pravilnika o prilagajanju šolskih obveznosti pridobi status športnika oz. kulturnika. S tem pridobi tudi določene pravice oz. ugodnosti, ki jih določa šola v soglasju s starši učenca.

5. člen
(načini zagotavljanja varnosti)

Nadzor na šolskem območju je organiziran z dežurstvom učiteljev in učencev ter z dejavnostjo informatorja. Učenci so dolžni upoštevati navodila nadzornih oseb.

Učencem zagotavljamo varnost:

- a. z doslednim izvajanjem predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu;
- b. z izvajanjem osnovnega preventivnega zdravstvenega programa v sodelovanju z ZD Murska Sobota
- c. z izvajanjem prometno-varnostnega programa, ki obsega:
  - izvajanje učnega programa prometne vzgoje pri rednem pouku;
  - vsakodnevno osveščanje učencev o doslednem upoštevanju prometnih predpisov pri vključevanju v promet kot pešci, kolesarji ali kot vozači, s poudarkom na odgovornem vedenju;
  - upoštevanju dogovorjenih pravil vedenja na avtobusnem postajališču in na avtobusu;
  - prikaz varnih dohodov do šole s prometno varnostnim načrtom za vse vhode v šolo;
  - obveščanje staršev o njihovi vlogi in odgovornosti pri vzgoji otrok za varno vključevanje v promet;
  - urejanje prometa s prometno signalizacijo na vse dohodih v šolo, omejitev dostopa vozil do šolske stavbe;
  - sodelovanje s policijo z vidika upoštevanja varnosti v prometu (uporaba čelad pri vožnji s kolesom in motornim vozilom, smer vožnje);
- d. tako, da so objekti, učila, oprema in naprave v skladu z veljavnimi normativi in standardi ter zagotavljajo varno izvajanje dejavnosti;
- e. z varovanjem in nadzorom vhodov v šolo ter zaklepanjem vhoda za učence 1.-5. razreda (od 8.15 - 11.30 ure);
- f. z dežurstvom učencev v času pouka pri glavnem vhodu v šolo in z dežurstvom učiteljev pred začetkom pouka v avli šole in na stopnišču, v glavnem odmoru ter v času kosil v jedilnici;
- g. z oblikovanjem oddelkov in skupin učencev v skladu z veljavnimi normativi in standardi in z zagotavljanjem ustreznega števila spremljevalcev v različnih dejavnostih, v skladu z veljavnimi normativi in standardi in navodili za izvajanje učnih načrtov;
- h. z varovanjem šolskih objektov šole z alarmnim sistemom, povezanim z varnostno službo;
- i. s prisotnostjo informatorja na šoli od 7.00 - 15.00 ure.

Dežurstvo učencev

Dežurstvo učencev je organizirano na šoli ob glavnem vhodu. Opravljajo ga učenci in učenke 8. in 9. razreda med 7.55 in 13.35 uro, ki morajo upoštevati navodila za dežurne učence. Razpored dežurstva določijo razredniki. Po presoji razrednika učenci, ki kršijo pravila šolskega reda, ne dežurajo.

Naloga dežurnih učencev:

- seznanitev dežurnega učenca z navodili za dežurstvo, ki so shranjeni pri dežurni mizi;
- skrb za urejenost v avli šole in na hodnikih;

- dežurstvo na hodnikih ob pomoči in usmerjanju informatorja in dežurnega učitelja;
- vljudno sprejemanje in usmerjanje gostov, ki pridejo v šolo;
- dosledno izvajanje drugih dogovorjenih nalog v skladu s priporočili okrožnice Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport;
- učenci vodijo dežurni list.

Dežurstvo učiteljev

Učitelji dežurajo pred začetkom pouka v avli šole in na stopnišču (7.50 - 8.10 ure) ter v vseh odmorih na hodnikih šole, v času kosil v jedilnici in po potrebi. Tako zagotavljajo red in disciplino na hodnikih, v jedilnici, v sanitarijah, učilnicah in pomagajo dežurnim učencem ter rediteljem.

Naloge dežurnega učitelja v avli šole, na stopnišču in hodnikih:

- dežuranje v avli šole in stopnišču;
- dežuranje v skupnih prostorih v času glavnega odmora;
- spremljanje, posredovanje in sporočanje o pedagoških posebnostih v času njihovega dežurstva razredniku, ostalim učiteljem, svetovalni službi in vodstvu šole. V primeru kršenja pravil šolskega reda dežurni učitelj sodeluje pri reševanju nastale situacije;
- sodelovanje z informatorjem;
- dosledno prihajanje na dežurstvo, izvajanje dežurstva ter izvajanje dogovorjenih nalog.

Naloge dežurnega učitelja v jedilnici:

- skrbi za kulturno obnašanje učencev v jedilnici (tiho pogovarjanje, čistoča, ločevanje odpadkov, primerno jemanje hrane, uporaba prtičkov in pribora ...);
- poskrbi, da se učenci ne prerivajo, ne vpijejo in mirno čakajo, da prejmejo obrok;
- poskrbi, da učenci za seboj pospravijo (pladenj s posodo in priborom odložijo na odlagalni pult, ostanke hrane pa pospravijo v za to namenjeno posodo);
- poskrbi, da se učenci po nepotrebem ne zadržujejo v jedilnici;
- poskrbi, da učenci odložijo torbice na klopi ter da so v šolskih copatih;
- redno in vestno opravlja dežurstvo v jedilnici, svojo prisotnost potrdi s podpisom.

Red v jedilnici v času malice:

- učenci pridejo umirjeno v spremstvu učitelja v jedilnico, za higieno rok poskrbijo že v učilnici;
- učenci se pri mizi obnašajo kulturno – se pogovarjajo tiho, skrbijo za čistočo in pravilen odnos do hrane;
- ostanke hrane in prazno embalažo (npr. lončke od jogurtov) ločijo med seboj in jih dajo v za to namenjene posode oziroma koše;
- po končani malici reditelja pospravita mize, posodo na pladnjih in preostanke hrane odneseta na odlagalni pult;
- prisotni učitelji, ki sedijo pri mizah z učenci, skrbijo za red v jedilnici ter navajajo učence na pravilen odnos do hrane;
- ko učenci pomalicao, mirno počakajo na svojih mestih, dokler ne pomalicao vsi in nato ob dogovorjeni uri zapustijo jedilnico.

Red v jedilnici v času kosila in popoldanske malice za učence, ki so vključeni v podaljšano bivanje:

- učenci pridejo umirjeno v spremstvu svojih učiteljev v jedilnico, pred tem poskrbijo za higieno rok že v razredu;
- učenci se posedejo za mize, ki so jim dodeljene po razporedu (razen ob izjemnih situacijah, ko se sedežni red prilagodi);
- vsi učenci dobijo kosilo na pladnju;
- zaželeno in priporočljivo je, da si učenci vzamejo vse jedi iz pripadajočega kosila, učitelj jih pri tem spodbujajo;
- med jedjo se učenci vedejo kulturno, pogovarjajo se tiho, skrbijo za čistočo;
- po zaužitju hrane za seboj spravijo, posodo s priborom odnesejo na določeno mesto – odlagalni pult, ostanke hrane spravijo v za to namenjeno posodo;
- učenci po končanem kosilu čim hitreje zapustijo jedilnico in se po nepotrebnem ne zadržujejo v njej;
- popoldansko malico učenci opravijo v jedilnici pod nadzorom učiteljev podaljšanega bivanja oz. ostalih delavcev šole.

Red v jedilnici v času kosila in popoldanske malice za učence, ki niso vključeni v podaljšano bivanje:

- v jedilnico lahko pridejo obuti zgolj v šolske copate, brez dodatkov kot so jakne, kape, šali;
- ob prihodu v jedilnico odložijo torbice na klopi;
- v skrbi za higieno si pred obrokom učenci umijejo roke;
- učenci dobijo kosilo na pladnju;
- na obrok čakajo v koloni, pri tem se ne prerivajo, ne vpijejo ...;
- priporočljivo in zaželeno je, da si učenci vzamejo vse jedi pripadajočega kosila, ne zgolj izbrane;
- učenci se posedejo za mize, ki so jim določene po razporedu;
- učenci se med jedjo obnašajo kulturno (uporabljajo prtičke, niso glasni ...);
- ko se najejo, za seboj spravijo v za to namenjeno posodo;
- jedilnico zapustijo takoj, ko so pojedli obrok, po nepotrebnem se ne zadržujejo v jedilnici;
- enaka navodila veljajo za učence, ki imajo v šoli popoldansko malico (M2).

Naloga rediteljev

Vsak teden sta v oddelku dva učenca reditelja. Naloga rediteljev je, da:

- a. ob pričetku ure javijo učiteljem odsotnost učencev;
- b. po vsaki uri očistijo tablo in uredijo učilnico;
- c. po opravljeni malici spravijo mize;
- d. obvestijo ravnatelja ali njegovega pomočnika, če učitelja več kot 10 minut po zvonjenju ni k pouku.

Naloga informatorja

Naloga informatorja je, da:

- nadzoruje prihajanje in odhajanje učencev in obiskovalcev;
- nadzoruje vhod in pomaga obiskovalcem najti obiskano osebo ali prostor;
- sprejema starše in jih usmerja k učilnicam po zvonjenju;
- obvesti vodstvo šole oz. učitelje o morebitnih nepravilnostih;
- vedno ugaša luči na hodniku in stopnišču;

- skupaj z dežurnim učencem skrbita za red in čistočo pri dežurnem prostoru ter pred vhodom;
- dosledno izvajanje drugih dogovorjenih nalog.

6. člen (pravila obnašanja in ravnanja)

Prihod in odhod učencev v šolo

- Pred poukom gibanje po šoli ni dovoljeno, razen v primeru predur in zadrževanja v šolski knjižnici. Po pouku gredo učenci domov.
- Učenci pridejo v šolo 15 minut pred pričetkom pouka, nadzira jih dežurni učitelj, ki jih spusti do omaric ob 8.05 uri (k preduram nekoliko prej). Starši učencev prvih razredov lahko spremljajo le-te do učilnic, ostali učenci prihajajo do učilnic sami. Starši, ki otroke v šolo pripeljejo z avtom, jih odložijo na parkirišču šole in poskrbijo za varen izstop otroka. Parkiranje pred vhodom v šolo je prepovedano.
- Učenci 1. - 5. razreda ob zvonjenju počakajo učitelje v učilnicah. Učenci 6. - 9. razreda ob zvonjenju počakajo učitelje pred učilnicami.
- Takoj po zadnji uri odidejo učenci domov. Starši učencev prve triade in del druge triade se v začetku šolskega leta opredelijo za uro odhoda v pisni obliki, upoštevajoč urnik učnih ur.
- Učenci iz podaljšanega bivanja odhajajo domov v spremstvu staršev ali sami (na osnovi pisnega dovoljenja staršev). Starši, ki pridejo po svojega otroka, ga počakajo pred učilnico oz. v avli šole po končanem pouku oz. dejavnostih.
- Po potrebi, glede na urnik, imajo učenci organizirano varstvo čakajočih skupin.
- Učenci v šolo prinašajo le šolske potrebščine. Prepovedano je prinašati alkohol, cigarete, droge, pirotehnična sredstva, nevarne ostre predmete in ostale nevarne snovi.
- Učenci vozači se na avtobusni postaji in na avtobusu obnašajo dostojno, upoštevajo navodila spremljevalcev (informaterja, romskega mentorja, vzgojiteljic in učiteljic). Na poti v šolo in iz nje upoštevajo pravila prometne varnosti.

Prevzemanje učencev iz šole v prvi triadi

Starši so dolžni v pisni obliki sporočiti šoli seznam vseh oseb, ki lahko prevzamejo učenca v šoli. Šolo so dolžni tudi seznaniti z omejitvami, kot je prepoved približevanja učencu. Kadar učitelj dvomi, da je oseba, ki želi otroka prevzeti, do tega res upravičena, pri starših preveri upravičenost osebe do prevzema otroka.

Gibanje po šoli

- Krajši 5-minutni odmori so namenjeni menjavi učilnic in pripravi za naslednjo šolsko uro, daljši odmori pa za malico. Za učence 1. - 3. razreda ob 8.15 uri, za učence od 4. - 5. razreda ob 9.00 uri ter za učence od 6. - 9. razreda ob 9.50 uri. Med odmori se učenci zadržujejo v učilnici (1. - 5. razred) oziroma po hodnikih pred učilnicami (6. - 9. razred). V tem času ne zapuščajo okolice šole, predvsem pa ne smejo odhajati v trgovino. V primeru, da učenec zapusti šolski prostor, se ukrepa v skladu s pravilnikom. V času odmora morajo učenci dosledno upoštevati navodila dežurnih učiteljev in drugih zaposlenih na šoli. Okna odpirajo in zapirajo samo učitelji ter drugi

zaposleni na šoli. Prepovedano je posedanje po radiatorjih, okenskih policah in loputanje z vrati.

- b. V telovadnico vstopajo učenci ob prisotnosti učitelja. Na zvonjenje počakajo na hodniku pred telovadnico. S seboj imajo predpisano športno opremo.
- c. V času prostih ur je za učence organizirano varstvo pod vodstvom učitelja. Učenci so dolžni varstvo redno obiskovati.
- d. V dopoldanskem času učenci ne zapuščajo šole, razen za potrebe pouka. Takrat so pod vodstvom učitelja ali strokovnih delavcev.
- e. Gibanje nezaposlenim po šoli je omejeno. Obiskovalci se lahko obrnejo na strokovne delavce šole ob določenih in dogovorjenih terminih.

Obnašanje med poukom

- a. Pouk se prične ob 8.15 uri, nekatere dejavnosti pa že ob 7.30 uri. Potek pouka je določen z urnikom, ki je objavljen na spletni strani šole. Učenci in učitelji prihajajo k uram točno. Po zvonjenju se ne zadržujejo na hodnikih.
- b. Pouk poteka mirno pod vodstvo učiteljev in drugi strokovnih delavcev. Učenci so pri pouku prisotni, sedijo na svojih mestih, pripravijo potrebne pripomočke, poslušajo razlago, upoštevajo navodila in opozorila učiteljev ter po končani uri za seboj spravijo. Iz učilnice odidejo, ko jim učitelj to dovoli.
- c. Odsotnost od posamezne ure učenec obvesti razrednika ali učitelja izvajalca te učne ure. Opravičilo posreduje razredniku. Vsakršno zamujanje in predčasno odhajanje od pouka ni dovoljeno. Učenec, ki zamudi pouk, takoj odide v učilnico in se opraviči učitelju, dela pa ne moti.
- d. Med poukom ni dovoljeno uživati hrane in pijače (voda je izjema).
- e. Učenci upoštevajo navodila učiteljev o pravilih v posamezni učilnici oziroma o načinih ravnanja s posameznimi predmeti.

Oblačila in obutev

- a. Učenci si pred garderobnimi omaricami sezujejo čevlje in se preobujejo v copate. Nošenje copat je obvezno. Čevlje in vrhnja oblačila puščajo v garderobnih omaricah. Za njihovo urejenost skrbijo učenci sami. Uporabljajo se copati z nedrsečim podplatom.
- b. Pri pouku športa so učenci bosí oz. obuti v športne copate ter oblečeni v športna oblačila (po dogovoru učitelja).
- c. Na športnih dnevih, ekskurzijah in drugih oblikah šolskih dejavnosti izven prostorov šole morajo biti učenci oblečeni in obuti v skladu z navodili učiteljev.

Mobilni telefoni in druge elektronske naprave

- a. Uporaba mobilnih telefonov in drugih multimedijskih naprav v šoli in na šolskih površinah ni dovoljena.
- b. Mobilne naprave morajo učenci od 6. do 9. razreda imeti v garderobnih omaricah, učenci razredne stopnje pa izklopljene v šolskih torbah.
- c. Mobilni telefoni se lahko uporabljajo pri učni uri v učne namene, izključno v soglasju in po navodilih učitelja.
- d. Pravila uporabe mobilnih telefonov na ekskurzijah, dnevih dejavnosti, v šoli v naravi in drugih aktivnostih, ki jih organizira šola, določi vodja dejavnosti.

- e. Najstrožje je prepovedano mobilno nadlegovanje, nepooblaščno slikanje in snemanje; kršenje tega pravila se lahko tudi sodno preganja.
- f. V nujnih primerih lahko učenec uporabi telefon za namene klicanja v tajništvu šole, pisarnah šolske svetovalne službe ali ob prisotnosti učitelja, ki da dovoljenje.
- g. Neupoštevanje pravil uporabe mobilnih telefonov se smatra za kršitev pravil šolskega reda.
- h. Pravilo o uporabi mobilnega telefona med poukom spoštujejo tudi vsi zaposleni in so učencem vzgled.
- i. Šola ne odgovarja za izgubljene, poškodovane ali ukradene mobilne telefone.

Skrb za lastnino in urejenost šole

- a. Za svoje stvari skrbijo in odgovarjajo učenci sami.
- b. V šolskih in drugih prostorih, kjer se odvijajo šolske in obšolske dejavnosti, vsi učenci spoštujejo šolsko in tujo lastnino.
- c. Če učenci opazijo poškodbo na šolski opremi ali drugih pripomočkih, o tem obvestijo učitelje.
- d. Učenci ne smejo namenoma povzročiti škode na šolskem inventarju. V primeru dokazane namerne škode jo učenec popravi, sicer škodo poravnajo starši.
- e. Če učenec izgubi ključek od svoje omarice, šola poskrbi za novega in stroške izdelave zaračuna staršem preko položnice.

Skrb za čistočo

V šolskih prostorih in v sanitarijah učenci skrbijo za čistočo, varčnost s papirjem in vodo in se v njih ne zadržujejo po nepotrebnem.

Prepovedi in omejitve

Na območju šolskega prostora je prepovedano:

- a. kajenje in uživanje mamil ali drugih prepovedanih substanc;
- b. uživanje alkoholnih pijač;
- c. uporaba pirotehničnih in drugih sredstev, ki lahko ogrožajo zdravje ali življenje;
- d. zadrževanju na parkirišču in v okolici parkiranih avtomobilov;
- e. vsako fizično in psihično nasilje nad učenci in delavci šole;
- f. namerno uničevanje šolske lastnine ali lastnine drugih učencev in delavcev šole;
- g. neupravičeno zapuščanje šolskih prostorov v času poteka vzgojno-izobraževalnega procesa;
- h. vstopanje v šolo z rolerji, skiroji, rolkami;
- i. nedovoljeno fotografiranje in snemanje;
- j. vsa ostala dejanja, ki jih veljavna zakonodaja opredeljuje kot kazniva.

7. člen (kršitve)

Za kršitev se šteje vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju s pravili šolskega reda, ostalimi akti šole ali veljavno zakonodajo. Kršitve delimo na lažje, težje in najtežje. Pri razvrščanju kršitev si pomagamo s prilogo A tega pravilnika.

8. člen (postopki in ukrepi v primeru kršitev)

V primeru ugotovljenih kršitev iz 7. člena teh pravil lahko šola sproži ustrezne postopke in ustrezno ukrepa proti kršitelju. Pri tem mora dosledno upoštevati naslednja načela:

- a. Učencu se ne sme izreči ukrepa, s katerim bi bile kršene njegove zakonite pravice.
- b. Spore je potrebno najprej reševati na miren način.
- c. Načelo postopnosti: proti kršitelju, pri katerem je bila prvič ugotovljena kršitev, mora šola uvesti postopek, ki vodi do najmilejšega predvidenega ukrepa. V primeru nadaljnjih kršitev se ukrepi stopnjujejo.
- d. Kršitev mora biti ugotovljena brez razumnega dvoma. V nasprotnem primeru šola proti kršitelju ne sme ukrepati.
- e. Načelo sorazmernosti: izrečeni ukrep mora biti sorazmeren s težo kršitve oz. ponavljanja kršitve.
- f. Načelo individualizacije: pri izbiri postopka in izreku vzgojnega ukrepa je potrebno upoštevati vse subjektivne in objektivne okoliščine primera.
- g. Načelo kontradiktornosti: kršitelju je potrebno omogočiti izjavo o kršitvi ali dogodku in o izjavah nasprotne strani.
- h. Proti kršitelju se v isti zadevi lahko ukrepa samo enkrat.
- i. Privilegij zoper samoobtožbo: šola od kršitelja ne sme pridobiti priznanja krivde ali kakršnihkoli izjav o kršitvi na nezakonit način.

V primeru kršitev, pri katerih je bila povzročena škoda, je potrebno upoštevati starost kršitelja in namernost povzročene škode.

- Mladoletnik do dopolnjenega sedmega leta ne odgovarja za škodo, ki jo povzroči.
- Mladoletnik od dopolnjenega sedmega do dopolnjenega štirinajstega leta ne odgovarja za škodo, razen če se dokaže, da je bil ob povzročitvi škode zmožen razsojati.
- Mladoletnik z dopolnjenimi štirinajstimi leti odgovarja po splošnih pravilih o odgovornosti za škodo.

Mlajši učenci za najtežje kršitve kazensko ne odgovarjajo. Ko učenec dopolni 14 let starosti, se njegova kršitev presoja z vidika mladoletnikove kazenske odgovornosti.

V posebnih primerih se o vzgojnem ukrepu izreče 3-članska komisija.

9. člen (organiziranost učencev)

Oddelčna skupnost

V osnovni šoli se učenci organizirajo v oddelčne skupnosti. Oddelčna skupnost je temeljna oblika organiziranosti učencev enega oddelka. Učenci oddelčne skupnosti volijo dva predstavnika oddelka v skupnost učencev šole. Volitve so tajne.

Učenci pri urah oddelčne skupnosti skupaj z razrednikom obravnavajo posamezna vprašanja iz življenja in dela svoje skupnosti in šole ter oblikujejo predloge in pobude za boljše delo in razreševanje problemov, in sicer:

- obravnavajo učni uspeh v oddelku in organizirajo medsebojno pomoč pri učenju;
- organizirajo pomoč sošolcem v različnih težavah;
- obravnavajo kršitve šolskih pravil in predlagajo načine ukrepanja ter preventivnega delovanja;
- dajejo pobude in predloge v zvezi s poukom, programom dejavnosti, ekskurzij, šolskih prireditvev in interesnih dejavnosti;
- predlagajo razredniku ugotavljanje ustreznosti posamezne ocene;
- sodelujejo pri ocenjevanju, na osnovi kriterijev za ocenjevanje, s katerimi so seznanjeni na začetku šolskega leta pri posameznih predmetih;
- oblikujejo predloge za pohvale, priznanja in nagrade učencem v oddelčni skupnosti;
- organizirajo različne oblike dežurstva v skladu s sprejetim hišnim redom in dogovorjenim letnim načrtom dežurstev;
- organizirajo različne akcije in prireditve;
- organizirajo še druge naloge, za katere se dogovorijo.

Skupnost učencev šole in otroški parlament

Za uveljavljanje svojih pravic in interesov se oddelčne skupnosti preko svojih predstavnikov povezujejo v skupnost učencev šole, ki sprejme letni program dela. Skupnost učencev ima mentorja, ki ga imenuje ravnatelj izmed strokovnih delavcev šole.

Skupnost učencev šole opravlja naslednje naloge:

- zbira pripombe in predloge oddelčnih skupnosti v zvezi s programom pouka, dnevi dejavnosti, ekskurzij, interesnih dejavnosti, prireditvev in drugih dejavnosti, ki jih organizira šola;
- spremlja uresničevanje pravic in dolžnosti učencev ter opozarja ravnateljico na morebitne kršitve pravic učencev;
- organizira šolske prireditve, sodeluje pri izdajanju šolskega časopisa in informira učence o svoji dejavnosti;
- načrtuje in organizira skupne akcije (zbiralne akcije, solidarnostne akcije ipd.);
- predlaga izboljšave bivalnega okolja (lepši izgled, čistejše okolje) in sodeluje pri uresničitvi idej;
- oblikuje predloge za pohvale, nagrade in priznanja učencem;
- opravlja druge naloge, za katere se dogovorijo učenci.

Otroški parlament je namenjen vzgoji otrok za demokracijo in ustvarjanje pogojev za participacijo otrok, kar pomeni njihovo aktivno sodelovanje, vključenost, udeležbo na tistih ravneh, kjer se sprejemajo odločitve, ki zadevajo otroke in mlade.

Cilji otroškega parlamenta so:

- uresničevanje mednarodnih konvencij, zlasti Konvencije ZN o otrokovih pravicah, predvsem 12. člen, ki določa, da ima vsak otrok pravico do prostega izražanja lastnega mnenja, kar je povezano s pravico do svobode izražanja, o čemer govori 13. člen Konvencije;

- vzgoja in izobraževanje mladih za aktivno in demokratično državljanstvo ter multikulturnost, kar je temeljnega pomena za »promocijo« vrednot človekovega dostojanstva, svobode, enakosti in solidarnosti ter zavest o skupnih vrednotah;
- nudenje možnosti mladim za aktivno obliko participacije v družbi, s čimer aktivno sodelujejo in vplivajo na odločitve odraslih; mladi s tem pridobijo socialne veščine, izkušnje, znanje in si oblikujejo pozitivno samopodobo;
- razvijanje komunikacijskih spretnosti (nenasilna komunikacija kot vzgoja za strpnost);
- razvijanje sodelovalne kulture;
- razvijanje sposobnosti za odločanje in sprejemanje odgovornosti;
- usmerjanje učencev v samostojno poročanje, vrednotenje, iskanje in povezovanje informacij;
- spodbujanje učenja, ki vodi do razvoja samostojnega, kritičnega in ustvarjalnega mišljenja;
- razvijanje odgovornega odnosa učencev do soljudi, do naravnega in družbenega okolja.

Učiteljski zbor, svet staršev in svet zavoda vsaj enkrat letno obravnavajo predloge, mnenja in pobude učencev, ki so jih le-ti oblikovali v šolski skupnosti učencev in na otroškem parlamentu.

10. člen (opravičevanje odsotnosti)

Pouk je določen z urnikom. K uram prihajajo učenci točno. V primeru zamude so se učenci dolžni opravičiti in navesti vzrok. Neopravičena zamuda se kaznuje z neopravičeno uro.

Vsak izostanek svojega otroka morajo starši opravičiti osebno ali v pisni obliki v roku petih delovnih dni po prihodu učenca v šolo. Izostanek do pet delovnih dni opravičijo starši, daljšega zdravnik.

Če razrednik dvomi o verodostojnosti opravičila, obvesti o tem starše oziroma zdravnika, ki naj bi opravičilo izdal. Če sumi, da je opravičilo lažno, preveri to pri starših. Razrednik najmanj enkrat tedensko pregleda izostanke učencev in ustrezno ukrepa.

Če učenec izostane več kot pet dni, starši pa razredniku niso sporočili vzroka izostanka, razrednik o izostanku učenca obvesti starše in jih pozove, da sporočijo vzrok izostanka.

Koriščenje petih prostih dni so starši dolžni najaviti razredniku tri dni pred izostankom. Če gre za daljše koriščenje prostih dni, mora to odobriti ravnateljica.

Izreden odhod iz šole (slabo počutje, zdravniški pregledi, druge obveznosti ...) je dovoljen le z vednostjo razrednika oziroma učitelja, ki v razredu poučuje v času odhoda oziroma šolske svetovale službe, in to v spremstvu staršev ali skrbnikov učenca oz. s pisnim dovoljenjem starša. Če starši niso dosegljivi, učenec ostane v šoli.

Vse izostanke učencev pri pouku in dejavnostih iz obveznega programa vodi razrednik v dnevniku dela za posamezni oddelek.

Sprotne izostanke vpisuje učitelj, ki vodi posamezno uro, najavljene odsotnosti pa vpisuje v dnevnik dela razrednik.

Pri izostanku zaradi sodelovanja pri športnih, kulturnih in drugih tekmovanjih in srečanjih, na katerih učenci sodelujejo v soglasju s šolo, se navede vrsta tekmovanja oziroma prireditve. Vse odsotnosti so opravičene.

Učitelj ali drugi delavec, ki pripravlja tekmovanje ali srečanje, o učenčevi udeležbi in odsotnosti obvesti razrednika en dan prej, preden učenci odidejo na srečanje ali tekmovanje. Seznam odsotnosti učencev izobesi na oglasno desko v zbornici šole.

Posamezni učenec je lahko iz zdravstvenih razlogov oproščen sodelovanja pri določenih urah pouka in drugih dejavnostih šole.

Starši učenca predložijo razredniku mnenje in navodilo zdravstvene službe. Razrednik o tem takoj obvesti učitelje oziroma druge sodelavce, ki izvajajo pouk in druge dejavnosti šole.

Učenec, ki je oproščen sodelovanja pri posamezni uri pouka, mora pri tej uri prisostvovati in opraviti naloge, ki ne ogrožajo njegovega zdravstvenega stanja in jih sme opravljati v skladu z navodili zdravstvene službe.

11. člen

(sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev)

Učenci imajo pravico do zdravstvenega varstva v skladu s posebnimi predpisi.

Osnovna šola sodeluje z vsemi zdravstvenimi zavodi, ki izvajajo zdravstveno varstvo učencev, zlasti pri izvedbi izrednih zdravniških pregledov za otroke vpisane v prvi razred, rednih sistematičnih zdravstvenih in zobozdravstvenih pregledih v času šolanja in cepljenj.

Če učenec odkloni sodelovanje pri predpisanem zdravstvenem pregledu ali cepljenju, razrednik o tem obvesti starše učenca.

Za vse posebne zdravstvene preglede, ki jih namerava zdravstvena služba organizirati v šoli in niso v predpisanem programu, razrednik posebej obvesti starše in pridobi njihova pisna soglasja.

Šola mora delovati preventivno in osveščati učence o škodljivosti in posledicah kajenja, pitja alkoholnih pijač, uživanja drog, spolnega nadlegovanja in nasilja. Šola osvešča učence o njihovih pravicah ter o načinu iskanja ustrezne pomoči v primerih spolnega nadlegovanja in zlorabe ter nasilja v družini. V te namene organizira različne dejavnosti pri pouku in drugih dejavnostih šole.

Dolžnost seznanitve

Starši so dolžni obvestiti šolo o zdravstvenem stanju učenca in posebnih zahtevah za ohranjanje njegovega zdravja, kadar je to potrebno za zagotavljanje ustreznega zdravstvenega varstva učenca v času pouka in dejavnosti izven prostorov šole.

12. člen
(pohvale in nagrade)

Učenci lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejmejo pohvale, priznanja, nagrade. Nagrade, pohvale, priznanja lahko predlagajo: oddelčne skupnosti, razrednik, strokovni delavci šole, mentorji dejavnosti, ravnatelj, športni klubi ali druge organizacije.

Pohvale so lahko ustne ali pisne.

Ustne pohvale izreče razrednik in se izrečejo, kadar se učenec izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti.

Pisne pohvale se podeljujejo za aktivnosti, ki trajajo celo šolsko leto.

Pisne ali ustne pohvale se izrečejo med šolskimi prireditvami, na šolski spletni strani, po šolskem radiu, na proslavah, ob posebnih priložnostih.

Praktične nagrade so načeloma knjižne, lahko pa so tudi v drugi materialni obliki. O vrednosti in obliki določa ravnateljica v sodelovanju z razredniki. Podeljuje jih ravnateljica na slavnosten način, načeloma ob zaključku šolskega leta.

13. člen
(veljavnost pravil in izjava o seznanitvi)

Pravila šolskega reda začnejo veljati po sprejetju na Svetu zavoda Osnovne šole III Murska Sobota. Z njimi se seznanijo vsi zaposleni delavci, učenci šole in njihovi starši.

Številka dokumenta: 007-2/2017-1

Ravnateljica:
Sonja Čerpňjak
S. Čerpňjak

V Murski Soboti, 2. 10. 2017